

Slovenská verejnosť očakáva zo strany politikov aktívnejšie kroky v ochrane klímy, ukazuje unikátny výskum

Vlny horúčav v Európe prekonávajú meteorologické rekordy, mnoho regiónov Slovenska trápí intenzívne sucho, v Európskej únii sa horúčkovo vyjednáva o balíčku klimatických politik Fit for 55 – a práve v tomto období predstavuje tím [Katedry environmentálnych štúdií Masarykovej univerzity](#) a [Institutu 2050](#) nové dáta z reprezentatívneho výskumu o ochrane klímy, ktorého sa zúčastnilo 1 934 respondentov.

Medziodborový tím vedcov a vedkýň dnes predstavil výsledky unikátneho výskumu Slovenská klíma 2022, ktorý podrobne mapuje názory verejnosti na zmenu klímy a súvisiace politiky na rozsiahlejšej vzorke ako doterajšie prieskumy.

Vedúci výskumného tímu, environmentálny sociológ Tomáš Chabada k výsledkom hovorí: *„Slovenská verejnosť považuje klimatickú zmenu za tému, ktorej je nevyhnutné sa venovať oveľa aktívnejšie ako doteraz. Celých 74 % opýtaných považuje dopady zmeny klímy na Slovenskú republiku za závažné, a 75 % verejnosti súhlasí s tým, aby Slovensko usilovalo o dosiahnutie uhlíkovej neutrality. Problém klimatickej zmeny je podľa 64 % obyvateľov potrebné riešiť okamžite a podľa ďalších 22 % v tomto desaťročí. Zmenu klímy naopak spochybňuje menej ako 5 % oslovených.“*

Nadväzuje na neho zakladateľ a riaditeľ Inštitútu 2050, sociálny a environmentálny psychológ Jan Krajhanzl: *„Väčšina opýtaných sa tiež jednoznačne zhoduje, že by významní aktéri slovenského verejného života mali byť v ochrane klímy aktívnejší: priemyselné podniky, firmy, Ministerstvo životného prostredia, vláda i politici – vo všetkých prípadoch podľa viac ako 75 % občanov. Väčšiu angažovanosť v presadzovaní ochrany klímy očakávajú aj voliči prakticky všetkých strán ako je OĽANO, SaS, SME Rodina, HLAS – sociálna demokracia, KDH, Za ľudí a Progresívne Slovensko. U ostatných strán si aktívnejší prístup svojich politikov praje viac ako 40 % oslovených.“*

A ktoré opatrenia na ochranu klímy podporuje slovenská verejnosť najviac? Viac ako 75 % obyvateľov súhlasí s tým, aby sa ekonomicky podporovali obnoviteľné zdroje energie, vytvárali prírodné prvky zadržiavajúce vodu v krajine (napr. živé ploty, medze na poliach, mokrade), ekonomicky podporovalo zateplovanie budov a stavba budov nenáročných na energiu a ekonomicky podporovali ekologické postupy v poľnohospodárstve.

Environmentalistka Renata Svobodová výsledky dopĺňa: *„Napriek tomu, že zmena klímy v médiách zaujíma 55 % oslovených, čo je mimochodom dvakrát viac ako súkromie celebrit, informovanosť slovenskej verejnosti v otázkach zmeny klímy a jej ochrany zostáva nízka. Napríklad len 23 % vie, že výroba energie z obnoviteľných zdrojov v posledných rokoch*

výrazne zlacnila, len 18 %, že Slovenská republika produkuje v prepočte na jedného obyvateľa viac emisií skleníkových plynov ako Francúzsko, Taliansko, Španielsko alebo Veľká Británia. A iba 10 % oslovených vie, že diera v ozónovej vrstve neprispieva ku zmene klímy. Výskum tak prináša silný signál pre všetkých, ktorí môžu informovanosť verejnosti ovplyvniť.“

Výskum Slovenská klíma 2022 pritom ponúka mnoho nových zistení: ukazuje, aké scenáre transformácie slovenská verejnosť najviac podporuje, aké spôsoby komunikácie ju najviac oslovujú, aké početné sú na Slovensku skupiny tých, ktorí by klímu chránili najangažovanejšie, a naopak tých, ktorí význam tejto problematiky spochybňujú. Výskum zisťoval aj otázky, ktoré pomáhajú porozumieť slovenskej verejnej mienke v širších súvislostiach. Tomáš Chabada, vedúci výskumného tímu, k tomu dodáva: „Vieme napríklad, ako Slováci a Slovenky vnímajú samých seba. Možno by málokto odhadoval, že sa 74 % verejnosti považuje za ochrancov prírody – pritom za vlastenca sa považuje 57 % oslovených, za demokrata 55 %, a napríklad za konzervatívca len 33 % opýtaných. Ochrana príroda je pre slovenskú verejnosť možno dôležitejšia, než si podľa každodenného politického diania na Slovensku myslíme – celých 74 % občanov uvádza, že myšlienky ochrany prírody a životného prostredia sú im blízke.“

Výskumná správa s podrobnými výsledkami

Voľne na stiahnutie: <https://institut2050.sk/vyskum-slovenska-klima-2022>

Kontakty pre médiá

Mgr. Tomáš Chabada, Ph.D., tomaschabada@mail.muni.cz

PhDr. Jan Krajhanzl, Ph.D., jan.krajhanzl@institut2050.cz